

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“СКЛАДАННЯ
ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ”
(для спеціалістів)**

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2010

МАУП

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів (надалі – СРС) є невід’ємною частиною навчального процесу. СРС виконується згідно з методичними вказівками до виконання СРС і відповідно до переліку тем для самостійного вивчення та завдання до них, що містяться в цих методичних матеріалах.

Перелік тем для самостійного вивчення та завдання до них містять питання для самостійного опрацювання, практичні завдання, виконання яких є основним засобом опанування навчального матеріалу дисципліни “Складання процесуальних документів”. Щоб студентам було простіше виконувати практичні завдання, до кожної теми додається перелік рекомендованої літератури.

Під час самостійної роботи студенти здобувають практичні навички застосування норм цивільного процесуального права при складанні цивільно-процесуальних документів.

Студент, готуючи примірники документів, що застосовуються в цивільному процесі, зобов’язаний звернути особливу увагу на відповідні законодавчі матеріали, а також ознайомитись з рекомендованою літературою із зазначеної теми заняття.

Зміст завдань визначається потребами здійснення конкретної процесуальної дії у цивільному процесі.

Завдання необхідно виконувати в письмовій формі. Відповідь на кожне питання має бути мотивована, містити посилання на необхідні норми цивільного процесуального закону.

Метою СРС є закріплення отриманих під час лекцій та семінарських занять теоретичних знань про особливості складання та виконання процесуальних документів у цивільному процесі, а також формування юридичної грамотності при виконанні професійних обов’язків.

Завданням СРС є аналіз питань, які винесені на самостійне опрацювання студентами; застосування своїх теоретичних знань під час виконання письмових практичних завдань, запропонованих у цих методичних рекомендаціях; здобуття основних навичок складання процесуальних документів.

Зміст СРС визначається навчальною програмою, робочою навчальною програмою з дисципліни “Складання процесуальних документів” (для спеціалістів), цими методичними матеріалами.

Підготовлено старшим викладачем кафедри цивільно-правових дисциплін
Г. О. Чернухою

Затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін
(протокол № 3 від 22.10.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чернуха Г. О. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Складання процесуальних документів” (для спеціалістів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. – 20 с.

Методичні матеріали містять пояснювальну записку, перелік тем для самостійного вивчення та практичні завдання до них, список рекомендованої літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2010
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2010

**ПЕРЕЛІК ТЕМ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
ТА ЗАВДАННЯ ДО НИХ**

Змістовий модуль I. Складання процесуальних документів як навчальна дисципліна. Суб'єкти складання процесуальних документів

Тема 1. Складання процесуальних документів як навчальна дисципліна, її завдання та законодавча база

Вступ до навчальної дисципліни “Складання господарсько-процесуальних документів”.

Взаємозв'язок дисципліни з цивільним і цивільно-процесуальним правом, господарським і господарсько-процесуальним правом, іншими галузями права.

Законодавча база дисципліни: Конституція України, Цивільний процесуальний кодекс України, Цивільний кодекс України, Господарський процесуальний кодекс України, Господарський кодекс України.

Закони і підзаконні нормативні акти. Роз'яснення Пленуму Верховного Суду України, рекомендації Президії і роз'яснення Президії Вищого господарського суду України.

Статті Конституції України як норми прямої дії.

Система та завдання курсу “Складання процесуальних документів”.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення дисципліни “Складання процесуальних документів”.
2. Розкрийте взаємозв'язок дисципліни з цивільним, цивільно-процесуальним правом та іншими галузями права.
3. Назвіть джерела дисципліни “Складання процесуальних документів”.
4. Визначте систему та завдання курсу “Складання процесуальних документів”.

Література: нормативна [1–9; 18; 22; 26; 29];
основна [59; 72–81];
додаткова [82–84; 101]

Тема 2. Загальні вимоги до складання процесуальних документів. Суб'єкти складання процесуальних документів

Поняття та класифікація процесуальних документів. Види цивільно-процесуальних документів.

Правові вимоги щодо форми, мови, найменування, структури, змісту, обґрунтування та об'єктивності процесуальних документів.

Суб'єкти складання процесуальних документів та їх класифікація.

Процесуальні документи, які складаються сторонами цивільного процесу, судом і суддями. Правовстановлюючі документи.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та класифікація процесуальних документів.
2. Визначте види цивільно-процесуальних документів.
3. Які правові вимоги пред'являються щодо форми, мови, найменування, структури, змісту, обґрунтування та об'єктивності процесуальних документів?
4. Хто є суб'єктами складання процесуальних документів?
5. Які процесуальні документи складаються сторонами цивільного процесу, судом і суддями?
6. Назвіть правовстановлюючі документи.

Література: нормативна [1–9; 18; 22; 26; 29];
основна [59; 72–81];
додаткова [82–84; 101]

Змістовий модуль II. Складання процесуальних документів на різних стадіях цивільного судочинства

Тема 3. Процесуальні документи позовного провадження

Форма і зміст позовної заяви. Найменування позовної заяви.

Визначення змісту і ціни позову щодо вимог майнового характеру, а також грошового еквівалента моральної шкоди. Обґрунтування позовних вимог. Додатки до позовної заяви.

Технічне оформлення позовної заяви.

Правові вимоги до форми і змісту зустрічної позовної заяви та особливості її складання. Заперечення відповідача проти позову. Заява про забезпечення позову.

Рішення, ухвали і постанови суду (судді) в справах позовного провадження. Мирова угода сторін.

Особливості позовної заяви в господарському спорі.

Питання для самоконтролю

1. Яку форму та який зміст повинна мати позовна заява? зустрічна позовна заява?
2. Як визначається ціна позову?
3. Розкрийте поняття рішення, ухвали і постанови суду (судді) в справах позовного провадження.

Практичне завдання

Скласти позовну заяву, додержуючись вимог ст.119 ЦПК України (фабула довільна).

Позовна заява має містити такі необхідні реквізити: найменування суду, до якого подається позовна заява; ім'я (найменування) позивача, відповідача, представника позивача (якщо позов подається представником), місце їх проживання або місце перебування; ім'я (найменування) осіб, що беруть участь у справі, місце їх проживання або місце перебування; дата подачі позовної заяви; обставини справи; зміст позовних вимог; ціна позову (для вимог, що мають майновий характер); викладення обставин, якими позивач обґрунтовує позовні вимоги; зазначення доказів, які підтверджують кожну обставину, наявність підстав для звільнення від доказування; перелік документів та інших матеріалів, що додаються.

До позовної заяви додаються копії цієї заяви та всіх матеріалів, що до неї додаються згідно з кількістю осіб, що беруть участь у справі. Якщо позовна заява подається представником, до заяви має бути додана довіреність або інший документ, що посвідчує повноваження представника.

Література: нормативна [1–9; 22; 48–52];
додаткова [92; 93–101]

Тема 4. Процесуальні документи апеляційного провадження

Процесуальні документи, які складаються сторонами цивільного процесу та їх представниками: заява про апеляційне оскарження; апеляційна скарга; заперечення на апеляційну скаргу; мирова угода.

Рішення та ухвали апеляційного суду.

Особливості підготовки апеляційної скарги на рішення місцевого господарського суду.

Питання для самоконтролю

1. Чим відрізняються заява про апеляційне оскарження, апеляційна скарга та заперечення на апеляційну скаргу?
2. Розкрийте особливості рішення та ухвали апеляційного суду.

Практичне завдання

Скласти апеляційну скаргу на судові рішення.

Апеляційна скарга має містити: найменування суду, до якого подається скарга; ім'я (найменування) особи, що подає скаргу, місце її проживання або місце перебування; ім'я (найменування) осіб, що беруть участь у справі, місце їх проживання або місце перебування; дата подачі заяви про апеляційне оскарження; у чому полягає незаконність (необґрунтованість) рішення (ухвали), неповнота встановлення обставин, що мають значення для справи (в тому числі внаслідок необґрунтованої відмови про прийняття доказів, неправильного їх дослідження або оцінки) тощо; нові обставини, що підлягають встановленню, докази, що підлягають дослідженню або оцінці, обґрунтування поважності причин ненадання доказів у суд першої інстанції, заперечення проти доказів, використаних судом першої інстанції; клопотання особи, яка подає скаргу; перелік документів та інших матеріалів, що додаються. До апеляційної скарги, яка подана представником, має бути додана довіреність або інший документ, що посвідчує повноваження представника.

До апеляційної скарги додаються копії цієї скарги та всіх матеріалів, що до неї додаються згідно з кількістю осіб, що беруть участь у справі.

Література: основна [1–9; 24–48];
додаткова [85; 89–101]

Тема 5. Процесуальні документи касаційного провадження

Складання касаційної скарги. Обґрунтування неправильного застосування судами норм матеріального права чи порушення норм процесуального права.

Заперечення на касаційну скаргу.

Рішення та ухвали суду касаційної інстанції.

Особливості підготовки касаційної скарги для перегляду судових рішень Вищим господарським судом України та Верховним Судом України.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте особливості складання касаційної скарги.
2. Які рішення та ухвали можуть бути прийняті в суді касаційної інстанції?

Практичне завдання

Скласти касаційну скаргу з додержанням усіх вимог, що пред'являються до її написання.

Касаційна скарга має містити: найменування суду, до якого подається скарга; ім'я (найменування) особи, що подає скаргу, місце її проживання або місце перебування; ім'я (найменування) осіб, що беруть участь у справі, місце їх проживання або місце перебування; рішення, що оскаржується; у чому полягає неправильне застосування судом норм матеріального права або порушення норм процесуального права; клопотання особи, що подає скаргу; перелік письмових матеріалів, що додаються до скарги; підпис особи, яка подає скаргу. До касаційної скарги, яка подана представником, має бути додана довіреність або інший документ, що посвідчує повноваження представника.

До касаційної скарги додаються копії цієї скарги та всіх матеріалів, що до неї додаються згідно з кількістю осіб, що беруть участь у справі.

Література: нормативна [1–9; 24; 29; 41];
додаткова [85; 93; 95; 96; 99]

Тема 6. Складання скарг і заяв про перегляд судових рішень у зв'язку з винятковими та нововиявленими обставинами

Скарга про перегляд судового рішення у зв'язку з винятковими обставинами.

Форма і зміст заяви про перегляд рішення, ухвали чи судового наказу у зв'язку з нововиявленими обставинами.

Ухвали суду за результатами перегляду справ у зв'язку з винятковими та нововиявленими обставинами.

Особливості заяви про перегляд рішення, ухвали, постанови господарського суду за нововиявленими обставинами.

Питання для самоконтролю

1. Які вимоги пред'являються до форми і змісту скарг про перегляд судового рішення у зв'язку з винятковими обставинами?
2. Які рішення та ухвали можуть бути прийняті судом у зв'язку з винятковими та нововиявленими обставинами?

Практичне завдання

Скласти заяву про перегляд рішення, ухвали чи судового наказу у зв'язку з нововиявленими обставинами.

При написанні зазначеної заяви, варто пам'ятати, що вона має відповідати за своєю формою і змістом вимогам ЦПК України щодо оформлення заяв до суду першої інстанції.

В заяві має бути зазначено: найменування суду, якому адресована заява; ім'я (найменування) особи, що подає заяву, місце її проживання або місце перебування; інші особи, що брали участь у справі; дата прийняття або постанови та зміст рішення, ухвали або судового наказу, про перегляд яких подано заяву; нововиявлені обставини, якими обґрунтовується вимога про перегляд рішення, ухвали або судового наказу, дата їх відкриття або встановлення; посилання на докази, що підтверджують наявність нововиявлених обставин.

До заяви додаються його копії відповідно до кількості осіб, які беруть участь у справі.

Література: нормативна [1–9];
основна [74–79];
додаткова [85; 93; 101]

Тема 7. Організаційно-процесуальні документи третейського судочинства

Положення про постійно діючий третейський суд: розробка і написання.

Регламент третейського суду: структура і зміст.

Третейська угода.

Питання для самоконтролю

1. Проаналізуйте виходячи із ЗУ “Про третейські суди” від 11.05.2004 р. регламент третейського суду: структуру і зміст.
2. Розкрийте особливості укладання третейської угоди.

Література: нормативна [1–9; 49];
основна [63; 69];
додаткова [85; 97–101]

Тема 8. Процесуальні документи третейського розгляду справ

Форма, структура і зміст позовної заяви.

Визначення ціни позову щодо майнового характеру. Моральна шкода.

Правове обґрунтування позовних вимог. Докази. Відзив на позовну заяву. Зустрічний позов.

Заява про скасування рішення третейського суду.

Питання для самоконтролю

1. Як визначається ціна позову щодо майнового характеру?
2. Як пишеться заява про скасування рішення третейського суду?

Практичне завдання

Скласти позовну заяву, що подається до третейського суду (фабула довільна).

При написанні позовної заяви необхідно, перш за все, ознайомитись з нею. В позовній заяві має бути зазначено: назва постійно діючого третейського суду (склад третейського суду для вирішення конкретного спору); дата подання позовної заяви; найменування, юридичні адреси (або прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, місце роботи) сторін або їх представників; зміст вимоги, ціна позову, якщо вимога підлягає оцінюванню; обставини, якими обумовлені позовні вимоги, докази, що їх підтверджують, розрахунок вимог; посилання на наявність третейської угоди між сторонами та докази її укладання; перелік письмових матеріалів, що додаються до позовної заяви; підпис особи або її представника з посиланням на документ, що підтверджує повноваження представника.

До позовної заяви додаються також документи, що підтверджують наявність третейської угоди, обґрунтованість позовних вимог, повноваження представника та докази направлення копії позову іншій стороні.

Література: нормативна [1–9; 26–29; 33; 55];
основна [61];
додаткова [85; 97–101]

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища.

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта
А – Б	1
В – Г	2
Д – Е	3
Ж – З	4
И – К	5
Л – Н	6
О – Р	7
С – У	8
Ф – Ч	9
Ш – Я	10

Варіант 1

1. Взаємозв'язок дисципліни “Складання процесуальних документів” з цивільним правом та господарським правом.
2. Укладення договору.
3. Апеляційна скарга.

Варіант 2

1. Законодавча база дисципліни “Складання процесуальних документів”.
2. Зміна та розірвання договору.
3. Заперечення на апеляційну скаргу.

Варіант 3

1. Поняття процесуальних документів.
2. Техніка складання договору.
3. Мирова угода.

Варіант 4

1. Класифікація процесуальних документів.
2. Використання договору в цивільному процесі.
3. Рішення та ухвали апеляційного суду.

Варіант 5

1. Види цивільно-процесуальних документів.
2. Особливості використання договорів у господарському процесі.
3. Особливості складання апеляційної скарги на рішення місцевого господарського суду.

Варіант 6

1. Правові вимоги до процесуальних документів.
2. Форма і зміст позовної заяви.
3. Ухвала судді-доповідача про залишення апеляційної скарги без руху.

Варіант 7

1. Структура, зміст і форма процесуальних документів.
2. Визначення ціни позову щодо вимог майнового характеру.
3. Складання касаційної скарги.

Варіант 8

1. Правові та змістовні вимоги до найменування процесуальних документів.
2. Обґрунтування позовних вимог.
3. Ухвали і рішення касаційного суду.

Варіант 9

1. Система курсу і завдання курсу “Складання процесуальних документів”.
2. Технічне оформлення позовної заяви.
3. Складання скарги про перегляд судового рішення у зв'язку з винятковими обставинами.

Варіант 10

1. Поняття та зміст договору.
2. Складання позовної заяви.
3. Складання ухвали суду за результатами перегляду справ за нововиявленими обставинами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 1996. — № 30. — Ст. 141.
2. Земельний кодекс України від 25 жовт. 2001 р. // ВВР України. — 2002. — № 3–4. — Ст. 27.
3. Митний кодекс України від 11 лип. 2002 р. // ВВР України. — 2002. — № 38–39. — Ст. 288.
4. Сімейний кодекс України від 10 січ. 2002 р. // ВВР України. — 2002. — № 21–22. — Ст. 135.

5. Цивільний кодекс України: Наук.-практ. комент. / За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. — К.: Юрінком Інтер. — 2005.
6. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 берез. 2004 р. // Офіційний вісник України. — 2004. — № 16. — Ст. 1088.
7. Закон України від 12 трав. 1991 р. “Про захист прав споживачів” (в редакції від 1 груд. 2005 р.) // ВВР України. — 1991. — № 30. — Ст. 379
8. Закон України від 4 лют. 1994 р. “Про правовий статус іноземців” // [http:// rada.kiev.ua](http://rada.kiev.ua)
9. Закон України “Про адвокатуру” від 19 груд. 1992 р. № 2887-XII // ВВР України. — 1993. — № 9. — Ст. 62.
10. Закон України “Про біженців” від 21 черв. 2001 р. № 2557-III // ВВР України. — 2001. — № 47. — Ст. 250.
11. Закон України “Про визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів” від 29 листоп. 2001 р. № 2860-III // ВВР України. — 2002. — № 10. — Ст. 76.
12. Закон України “Про виконавче провадження” від 21 квіт. 1999 р. 606-XIV // ВВР України. — 1999. — № 24. — Ст. 207.
13. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” № 2875-IV від 8 верес. 2005 р. // [http:// rada.kiev.ua](http://rada.kiev.ua)
14. Закон України “Про міжнародне приватне право” від 23 черв. 2005 р. // ВВР України. — 2005. — № 32. — Ст. 422.
15. Закон України “Про міжнародні договори України” від 29 черв. 2004 р. № 1906-IV // ВВР України. — 2004. № 50. — Ст. 540.
16. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР // ВВР України. — 1997. — № 24. — Ст. 170.
17. Закон України “Про нотаріат” від 2 верес. 1993 р. № 3425-XII // ВВР України. — 1993. — № 39. — Ст. 383.
18. Закон України “Про охорону праці” від 14 жовт. 1992 р. № 2694-XII // ВВР України. — 1992. — № 49. — Ст. 668.
19. Закон України “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства” від 4 лют. 1994 р. № 3929-XII // ВВР України. — 1994. — № 23. — Ст. 161.
20. Закон України “Про прокуратуру” від 5 листоп. 1991 р. № 1789-XII // ВВР України. — 1991. — № 53. — Ст. 793.

21. Закон України “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності” від 15 верес. 1999 р. № 1045-XIV // ВВР України. — 1999. — № 45. — Ст. 397.
22. Закон України “Про ратифікацію Конвенції про захист прав і основних свобод людини 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції” від 17 лип. 1997 р. № 475/97-ВР // ВВР України. — 1997. — № 40. — Ст. 263.
23. Закон України “Про статус суддів” від 15 груд. 1992 р. № 2862-XII // ВВР України. — 1993. — № 8. — Ст. 56.
24. Закон України “Про судову експертизу” від 25 лют. 1994 р. № 4038-XII // ВВР України. — 1994. — № 28. — Ст. 232.
25. Закон України “Про третейські суди” від 11 трав. 2004 р. № 1701-IV // ВВР України. — 2004. — № 35. — Ст. 412.
26. Закон України “Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини” від 23 груд. 1997 р. № 776/97-ВР // ВВР України. — 1998. — № 20. — Ст. 99.
27. Закон України від 15 груд. 1993 р. “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” // ВВР України. — 1994. — № 7. — Ст. 32.
28. Закон України від 15 груд. 1993 р. “Про охорону прав на промислові зразки” // ВВР України. — 1994. — № 7. — Ст. 34.
29. Закон України від 15 трав. 2003 р. “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців” // ВВР України. — 2003. — № 31–32. — Ст. 263.
30. Закон України від 16 груд. 1993 р. “Про державну службу” // ВВР України. — 1993. — № 52. — Ст. 490;
31. Закон України від 16 черв. 1992 р. “Про об’єднання громадян” // ВВР України. — 1992. — № 34. — Ст. 504.
32. Закон України від 19 лют. 1997 р. “Про приватизацію державного майна” // ВВР України. — 1997. — № 17. — Ст. 122.
33. Закон України від 2 жовт. 1992 р. “Про заставу” // ВВР України. — 1992. — № 47. — Ст. 642.
34. Закон України від 2 жовт. 1996 р. “Про звернення громадян” // ВВР України. — 1996. — № 47. — Ст. 256.
35. Закон України від 23 груд. 1993 р. “Про авторське право і суміжні права” // ВВР України. — 1994. — № 13. — Ст. 64.
36. Закон України від 24 груд. 1993 р. “Про органи реєстрації актів громадянського стану” // ВВР України. — 1994. — № 14. — Ст. 78.
37. Закон України від 25 черв. 1993 р. “Про науково-технічну інформацію” // [http:// rada.kiev.ua](http://rada.kiev.ua)

38. Закон України від 7 берез. 1996 р. “Про страхування” // ВВР України. — 1996. — № 18. — Ст. 78.
39. Закон України від 30 жовт. 1996 р. “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” (із змін. від 6 верес. 2005 р.) // ВВР України. — 1996. — № 51. — Ст. 292.
40. Постанова Верховної Ради України “Про Закон України “Про виконання рішень Європейського Суду з прав людини” від 4 лип. 2002 р. № 38-IV // ВВР України. — 2002. — № 33. — Ст. 254.
41. Постанова Кабінету Міністрів “Про граничні розміри компенсації витрат, пов’язаних з розглядом цивільних та адміністративних справ, і порядок їх компенсації за рахунок держави” від 27 квіт. 2006 р. № 590 // [http:// rada.kiev.ua](http://rada.kiev.ua)
42. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 груд. 2005 р. № 1258 “Про затвердження порядку оплати витрат з інформаційно-технічного забезпечення розгляду цивільних справ та їх розмірів” // [http:// rada.kiev.ua](http://rada.kiev.ua)
43. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про практику розгляду цивільних справ за позовами про захист прав споживачів” від 12 квіт. 1996 р. № 5 // [http:// rada.kiev.ua](http://rada.kiev.ua)
44. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення” від 31 берез. 1995 р. № 5 // [http:// rada.kiev.ua](http://rada.kiev.ua)
45. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя” від 1 листоп. 1996 р. № 9 // Бюл. законодавства і юридичної практики України. — 2004. — № 11.
46. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про застосування судами законодавства, що регулює захист честі, гідності і ділової репутації громадян та організацій” від 28 верес. 1990 р. № 7 (зі змін. та допов.) // Бюл. законодавства і юридичної практики України. — 2004. — № 11.
47. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про застосування судами деяких норм Кодексу про шлюб та сім’ю України” від 12 черв. 1998 р. № 16 // Бюл. законодавства і юридичної практики України. — 2002. — № 8.
48. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про практику розгляду судами трудових спорів” від 6 листоп. 1992 р. № 9 (зі змін. та допов.) // Бюл. законодавства і юридичної практики України. — 2004. — № 11.

49. *Постанова* Пленуму Верховного Суду України “Про судові рішення” від 29 груд. 1976 р № 11 // Бюл. законодавства і юридичної практики України. — 2004. — № 11.
50. *Постанова* Пленуму Верховного Суду України “Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах” від 30 трав. 1997 р. № 8 // Бюл. законодавства і юридичної практики України. — 2004. — № 11.
51. *Постанова* Пленуму Верховного Суду України “Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди” від 31 берез. 1995 р. № 4 (зі змін. та допов.) // Бюл. законодавства і юридичної практики України. — 2004. — № 11.
52. *Постанова* Пленуму Верховного Суду України “Про судову практику в справах про визнання громадянина обмежено дієздатним чи недієздатним” від 28 берез. 1972 р. № 3 // Бюл. законодавства і юридичної практики України. — 2004. — № 11.
53. *Постанова* Пленуму Верховного Суду України “Про судову практику у справах за позовами про захист права приватної власності” від 22 груд. 1995 р. № 20 (зі змін. та допов.) // Бюл. законодавства і юридичної практики України. — 2004. — № 11.
54. *Постанова* Пленуму Верховного Суду України № 14 від 29 груд. 1992 р. “Про судову практику в справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствами, установами, організаціями і їх працівниками” // <http://rada.kiev.ua>
55. *Постанова* Пленуму Верховного Суду України № 3 від 28 берез. 1972 р. із змін. “Про судову практику в справах про визнання громадянина обмежено дієздатним чи недієздатним” // <http://rada.kiev.ua>

Основна

56. *Бойко М. Д.* Цивільно-процесуальні документи: Зразки. — К., 2000.
57. *Васильев С. В.* Доказывание и доказательства по делам о возмещении вреда, причиненного личности. — Харьков, 2000.
58. *Відшкодування* матеріальної і моральної шкоди та компенсаційні витрати: нормативні акти, роз’яснення, коментарі / Відп. ред. П. І. Шевчук — К.: Юрінком Інтер, 1998.
59. *Договір* у цивільному та трудовому праві. — К., 2000.
60. *Застосування* судами цивільного і цивільно-процесуального законодавства / За заг. ред. П. І. Шевчука. — К.: Ін Юре, 2002.
61. *Збірник* постанов Пленуму Верховного Суду України (1972 — 2004). — Харків, 2005.
62. *Колодій А. М.* Принципи права України. — К., 1998.

63. *Кройтор В. А.* Гражданский процесс: Учеб. пособие для подгот. к зачету и экзамену. — 3-е изд., перераб. и доп. — Х.: Эспада, 2006.
64. *Науково-практичний* коментар до Закону України “Про третейські суди”. — К., 2005.
65. *Омельченко М. П.* Докази і доказування як процесуальні засоби встановлення об’єктивної істини по цивільній справі. — К., 1996.
66. *Порева Л. А., Юлдашев О. Х.* Цивільний процес: Навч. посіб. — К., 2005.
67. *Права людини / Міжнародні договори України.* — К., 1992.
68. *Права людини в документах міжнародних організацій.* — Амстердам; К., 1996.
69. *Складання* процесуальних документів на захист прав та інтересів громадян. — К., 2003.
70. *Стан* дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні: Доп. Уповноваженого ВРУ. — Харків, 2001.
71. *Штефан О. О.* Цивільне процесуальне право у схемах. — К., 2004.
72. *Фурса С. Я.* Нотаріальний процес. — К.: Істина, 2002.
73. *Фурса С. Я.* Окреме провадження у цивільному процесі: Навч. посіб. — К., 1999.
74. *Фурса С. Я.* Судові рішення та його реалізація в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення // Ерліхівський збірник. Вип. 1. — Чернівці, 1994.
75. *Фурса С. Я., Фурса Є. І.* Адвокат у цивільному процесі. Наук.-практ. посіб. — К., 2006.
76. *Фурса С. Я., Щербак С. В., Євтушенко О. І.* Цивільний процес України. Проблеми і перспективи. — К., 2006.
77. *Фурса С. Я., Цюра Т. В.* Докази і доказування у цивільному процесі: Наук.-практ. посіб. (Сер.: Процесуальні науки). — К.: Видавець Фурса С. Я., КНТ, 2005.
78. *Цивільний* процесуальний кодекс України: Науково-практичн. ком. / В. І. Тертишник. — 8-ме вид., стереотип. — Х.: Консум, 2004.
79. *Штефан М. Й.* Цивільне процесуальне право України. Академічний курс. — К., 2005. — 622 с.
80. *Штефан О.* Поняття заочного провадження в цивільному процесі // Юридична Україна. — 2005. — № 1.
81. *Штефан О.* Наказне провадження у цивільному судочинстві України // Підприємство, господарство і право. — 2006. — № 1.

Додаткова

82. *Аргунов В. Н.* Судебный приказ и приказное производство // Законодательство. — 1998. — № 2.
83. *Білоусов Ю. В.* Виконавче провадження: Навч. посіб. — К.: Прецедент, 2004.
84. *Бобровник О. В.* Треті особи із самостійними вимогами щодо предмета спору за чиним та новим ЦПК України // Держава і право: Зб. наук. пр. “Юридичні і політичні науки”. — К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2005.
85. *Бочаров Д.* Щодо потреби загальнотеоретичного дослідження проблем юридичного доказування // Право України. — 2002. — № 5.
86. *Василюк С., Ломоносова О.* Застосування аналогії в цивільному процесі // Право України. — 2002. — № 3.
87. *Васильев С. В.* Деликтное судопроизводство: Учеб. пособие. — Х.: ООО “Одиссей”, 2006.
88. *Васильев С. В.* Доказывание и доказательства по делам о возмещении вреда, причиненного личности. — Х.: Факт, 2000.
89. *Вершинин А. П.* Электронный документ: правовая форма и доказательство в суде. — М., 2000.
90. *Відшкодування матеріальної і моральної шкоди та компенсаційні витрати: нормативні акти, роз’яснення, коментарі* / Відп. ред. П. І. Шевчук. — К.: Юрінком Інтер, 1998.
91. *Гольденко І. О.* Щодо доцільності введення інституту присяжних у цивільне судочинство України // Держава і право: Зб. наук. пр. “Юридичні і політичні науки”. Вип. 31. — К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2006.
92. *Комаров В. В., Радченко П. І.* Цивільні процесуальні правовідносини та їх суб’єкти. — Харків, 1991.
93. *Кравчук В. М.* Стратегія і тактика цивільного процесу. — К.: Атіка, 2002.
94. *Омельченко М. П.* Докази і доказування як процесуальні засоби встановлення об’єктивної істини по цивільній справі. — К., 1996.
95. *Притика Ю. Д.* Закон України “Про третейські суди”: Наук.-практ. коментар. — К.: Концерн “Видавничий дім “Ін Юре”, 2005.
96. *Проблеми науки гражданского процессуального права* / Под. ред. проф. В. В. Комарова. — Х.: Право, 2002.
97. *Стефаник В. С., Лукашкова Н. П.* Гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами // Вісн. Верховного Суду України. — № 2 (24) берез.-квіт. — 2001.

98. *Уткина И. В.* Заочное решение в гражданском процессе. — М.: Городец-издат, 2003.
99. *Фазікош Г.* Щодо розширення логічного змісту поняття законності судового рішення // Право України. — 2001. — № 12.
100. *Цивільне процесуальне право України: Навч. посіб.* / І. О. Безлюдько, С. С. Бичкова, В. І. Бобрик та ін. — К.: Атіка, 2006.
101. *Цивільний процес: Навч. посіб.* / А. В. Андрушко, Ю. В. Білоусов, Р. О. Стефанчук, О. І. Уриновська та ін. — К.: Прецедент, 2006.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Перелік тем самостійної роботи студентів та завдання до них.....	4
Варіанти контрольних робіт.....	11
Список літератури.....	12

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп'ютерне верстання *А. П. Нечипорук*

Зам. № ВКЦ-4453

Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний.
Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*